

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1461/2569

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 224, ป.วิ.อ. มาตรา 193, ป.วิ.อ. มาตรา 198, ป.วิ.อ. มาตรา 208, ป.วิ.อ. มาตรา 225, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 ไม่ได้มีบทบัญญัติวิธีการขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลแขวงอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงไว้โดยเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตาม ป.วิ.พ. มาตรา 224 วรรคสาม มาใช้บังคับตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 เมื่อ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์ การยื่นอุทธรณ์จึงต้องนำบทบัญญัติ ป.วิ.อ. มาตรา 193 วรรคหนึ่ง และมาตรา 198 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาใช้บังคับตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 ด้วยการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลชั้นต้น และเป็นหน้าที่ของศาลชั้นต้นที่จะตรวจอุทธรณ์ว่าควรจะรับส่งขึ้นไปยังศาลอุทธรณ์หรือไม่ เมื่อผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ศาลชั้นต้น จึงมีอำนาจตรวจอุทธรณ์โจทก์ได้ การที่ผู้พิพากษานั้นตรวจอุทธรณ์โจทก์แล้วเห็นว่า อุทธรณ์โจทก์เป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22 และข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์ แต่โจทก์ไม่ได้ยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษานุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง แล้วสั่งให้โจทก์แก้ไขให้ถูกต้อง เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษานุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง อนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง และรับอุทธรณ์โจทก์ไว้ จึงเป็นกรณีที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจอนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงต้องตามเจตนารมณ์แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22 แล้ว และถือเป็นดุลพินิจเด็ดขาดของผู้พิพากษาที่สั่งอนุญาต

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 353 ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ อ้างเหตุว่า โจทก์มิได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นรับรองให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงมาพร้อมกับอุทธรณ์ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงจึงไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคriminalความอาญา มาตรา 193 ตรี (ที่ถูกต้อง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22 ทวิ) ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งยกคำร้อง จำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษากลับว่า ให้เพิก

ถอนคำสั่งศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงและรับอุทธรณ์ของโจทก์ และสั่งใหม่เป็นไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาโจทก์ มีว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 ไม่ได้มีบทบัญญัติวิธีการขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลแขวง อนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงไว้โดยเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 224 วรรคสาม มาใช้บังคับตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 ด้วยการยื่นคำร้องถึงผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งในศาลแขวงนั้นพร้อมคำฟ้องอุทธรณ์ แต่เป็นเพียงนำมาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้เท่านั้น ทั้งเหตุผลที่ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำร้องดังกล่าวเพื่อให้ทราบถึงเจตนาของผู้อุทธรณ์ว่าประสงค์ให้ผู้พิพากษาคคนใดพิจารณาอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง เพื่อศาลที่รับคำร้องจะได้ส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปยังผู้พิพากษาดังกล่าวพิจารณาและมีคำสั่งต่อไป เมื่อพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์ เช่นนี้ การยื่นอุทธรณ์จึงต้องนำบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 193 วรรคหนึ่ง และมาตรา 198 วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 ด้วยการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลชั้นต้น และเป็นหน้าที่ของศาลชั้นต้นที่จะตรวจอุทธรณ์ว่าควรจะรับส่งขึ้นไปยังศาลอุทธรณ์หรือไม่ คดีนี้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ศาลชั้นต้น จึงมีอำนาจตรวจอุทธรณ์โจทก์ได้ และเมื่อผู้พิพากษาดังกล่าวพิจารณาแล้วเห็นว่าอุทธรณ์โจทก์เป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 193 ทวิ (ที่ถูก พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22) และข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์ ย่อมมีอำนาจสั่งให้โจทก์แก้ไขให้ถูกต้องได้ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจทั่วไปตามกฎหมาย เมื่อต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงภายในระยะเวลาที่กำหนดและผู้พิพากษาดังกล่าวอนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงแล้ว จึงถือเป็นดุลพินิจเด็ดขาดของผู้พิพากษาที่ส่งอนุญาต การที่ผู้พิพากษานั้นตรวจอุทธรณ์โจทก์แล้วเห็นว่า ข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์ แต่โจทก์ไม่ได้ยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษานุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง แล้วสั่งให้โจทก์แก้ไขให้ถูกต้อง เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษานุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จึงอนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง และรับอุทธรณ์โจทก์ไว้ จึงเป็นกรณีที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจอนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงต้องตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 22 แล้ว ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งศาลชั้นต้นที่อนุญาตให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงและรับอุทธรณ์ของโจทก์ และสั่งใหม่เป็นไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาโจทก์ฟังขึ้น และเห็นเป็นการจำเป็นให้ย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิจารณาพิพากษาใหม่ เพื่อให้การวินิจฉัยอุทธรณ์โจทก์เป็นไปตามลำดับชั้นศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 208

(2) และมาตรา 225 ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 ให้ศาลอุทธรณ์ภาค 2 วินิจฉัยอุทธรณ์โจทก์แล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

องค์คณะ

เทพ ینگคสิทธิ์ · ศุภร พิชิตวงศ์เลิศ · จุมพล กล้าประเสริฐ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1461/2569>